

Konstnärsutbyte med Japan.

Med tanke på alla japaner som ivrigt fotograferande färdas runt världen är det väl ganska naturligt att man undrar över hur det är att arbeta som fotograf där. Erik Holmstedt suckar lite över frågan, har tydligen redan fått den till leda.

I en månad har han arbetat som så kallad Artist in Residence på ett nyöppnat konstcentra i den Japanska staden Aomori. Under hela februari kan man se hans utställning Urban landscapes and citizens, något som på japanska förvandlas till vackra tecken, tillsammans med verk av konstnären Lena Ylipää från Lainio, Zoltán Balanyi från Ungern, MuLim Park från Korea, som bott och verkat i Los Angeles under många år, Hideaki Sasaki från Sapporo och Tsuneo Naraumi från Aomori. Tillsammans har de utgjort en konstnärsgrupp där var och en representerar några av de städer som ingår i samarbetet kring vinterstädernas världskonferens Winter Cities.

Staden Aomori ligger i norra Japan, ungefär en timmes flygresa från Tokyo. Med japanska mått mätt är det en liten stad med 300.000 invånare, en hamnstad mot vattenvägen norrut.

Klimatet verkar behagligt för den som både älskar vintern och sommaren. Aomori ligger på samma breddgrad som Barcelona, har varma somrar och en vinter som liknar vår vårvinter, med takdropp och solsken. Skillnaden är att snön däremellan vräker ner i mängder, vilket gör att snötäcket håller sig djupt.

Första konstnärsgruppen

- Staden har sin industriella storhetstid bakom sig och delar många problem med oss i Norrbotten. Där finns samma konflikt mellan centrum och periferi, mellan nord och syd, säger Erik Holmstedt.

Utflyttningen är hög, människor söker sig till de större städerna söderut, men i Aomori satsar man bland annat på sitt universitet. Dessutom har man byggt ett nytt stort bibliotek och ett konstcentra, ritat av den berömde japanska arkitekten Tadao Ando, som invigdes så sent som i december. Aomori Contemporary Arts Centre leds av Goji Hamada, en ansedd man inom det japanska konstlivet, som arbetar två dagar i veckan i Aomori dit han pendlar från sina uppdrag i Tokyo. Erik Holmstedt och Lena Ylipää kom att ingå i den första grupp konstnärer som tog huset i besittning.

-Tanken är att de ska fortsätta att jobba med så kallade Artists in Residence, det vill säga bjuda in grupper av konstnärer för gemensamt arbete i deras mycket välutrustade verkstäder och ateljéer. Däremellan bjuder de in konstnärer enbart för utställningar.

Stadens karaktär överensstämmer väl med Erik Holmstedts stora intresse för något som kan sammanfattas som västvärldens postindustriella period. Kanske är det uppväxten i Malmberget som satt sina spår. Redan i slutet av 1960-talet började han dokumentera den påbörjade rivningen av Malmberget.

-Jag fyllde hela pärmar med negativ och det där intresset har liksom följt mig sedan dess på ett ganska omedvetet sätt.

-Utan industriproduktionen hade vi inte haft vår välfärd. Men samtidigt har industrin fört med sig många oönskade konsekvenser för miljön.

Häftiga miljöer

Spåren efter industrin är många och minnena kommer ofta i kläm mellan dåtid och nutid. Bland dessa minnen vandrar Erik Holmstedt kring med sin kamera, iakttar tidens sakta gång och tar bilder på hur det ser ut just nu. Förutom många svenska industrilandskapet har han bland annat fotograferat liknande miljöer i norra Ryssland.

Problemet är globalt och den som söker hittar intressanta platser över hela världen. Den utställning Erik Holmstedt presenterar just nu i Japan innehåller svartvita fotografier med många panoramaserier över stadsmiljön. Till detta har han tillfört serier av bilder på människor, fotograferade på plats i konsthallen.

Bilderna passar väl in i hans övriga produktion och i framtiden hoppas han kunna komplettera med fler, från andra platser i världen.

-Jag kommer inte med några svar, tycker nog att frågeställningen "vad lämnar vi efter oss" är viktigare.

-För mig som fotograf känns dessutom de här miljöerna så häftiga att plåta. Det är liksom någonting att ta i, något mycket konkret.

Stort mediaintresse

Lena Ylipää, som också fick den stora äran att klippa banden under invigningen av Aomoris vinterstadskonferens, valde att göra värmande täcken som hon hängde ner från taket i de gångtunnlar som leder fram till konstcentret. Vita täcken som kompletteras med ett ljudband där hon talar om sitt förhållande till vintern utifrån sin utgångspunkt i norra Sverige. Utanför dörren till konsthallen har hon placerat några snöspadar inklädda i värmande tyger och intill herrtoaletten hänger ett par stickade ullsockor, en bild som byggs ut med en text, en slags kontaktannons från en kvinna som söker en man att värma henne under kyliga vintrar.

Det japanska mediaintresset kring utställningen och konstnärernas arbete har varit mycket stort. Förutom direktsändningar från vernissage och invigningar har Erik Holmstedts, Lena Ylipääs och de övriga konstnärernas arbete följts av ett nationellt TV-team för ett längre program som kommer att sändas över hela Japan i mars.

-Ibland kändes det som att delta i en dokusåpa. En dag när jag var ute och fotograferade inför utställningen följdes jag av ett TV-team på tre personer, två assistenter från konstcentret och ett okänt antal japaner som publik. Då gäller det att inte få hybris.

MARIANNE SÖDERBERG